

Chytré hodinky pacientům zdarma. Nový šéf VZP totálně převrací systém úhrad

10.4.2026 - | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Žádné čekání na razítka a nekonečné papírování. Všeobecná zdravotní pojišťovna chce urychlit vstup nových technologií do léčení. Některé pomůcky bude lidem proplácet i přesto, že ještě neprošly standardním řízením ve Státním ústavu pro kontrolu léčiv. Jejich účinnost si chce VZP ověřovat sama, mezitím jim stanoví jen dočasnou úhradu. Začít chce s pomůckami pro pacienty se srdečním selháním.

Přežili srdeční selhání, vyhráno ale nemají. Až čtvrtina pacientů s touto diagnózou se totiž během měsíce do nemocnice vrátí. Do půl roku je to až polovina. Pětině z nich to přitom nepomůže – nakonec svému onemocnění podlehnou.

Podle šefa největší, Všeobecné zdravotní pojišťovny Ivana Duškova by se ale dalo řadě opětovných hospitalizací a úmrtí předejít. Stačilo by do terapie zapojit nové technologie, které by pacientův zdravotní stav hlídaly a na jakýkoliv výkyv upozornily. Pojišťovna by díky tomu navíc uspořila – léčba srdečního selhání totiž vyjde podle zdravotnických statistiků až na sedm miliard korun ročně.

Duškov se proto rozhodl nové technologie proplácet. „Pacient, který prodělal srdeční selhání, dostane při odchodu z nemocnice chytré hodinky či prsten. Pojišťovna mu je poskytne zdarma,“ popsal svou představu Duškov. Zařízení bude nemocnému sloužit tři měsíce – během této lhůty se totiž lidé do špitálu vracejí nejčastěji. „Naměřené hodnoty bude sledovat koordinátor péče. V případě problému upozorní ošetřujícího lékaře a ten zasáhne,“ pokračoval šéf VZP.

Na posouzení se dnes čeká i pět let

Vymyšleno má i to, jak pomůckám stanoví úhradu, přestože neprošly standardním řízením Státního ústavu pro kontrolu léčiv, který by je měl posoudit. Pojišťovny by je do té doby platit neměly. Podle Duškova se ale na výsledky zkosnatělého řízení čekat nedá, je příliš dlouhé. „Mnohdy trvá i pět let,“ vysvětluje. Než se tedy pomůcky k pacientovi dostanou, jsou už podle něj dávno zastaralé.

VZP proto začne vypisovat krátkodobé pilotní projekty, v rámci kterých si ověří účinnost nových technologií sama. „Budou trvat rok nebo dva a pojišťovna během nich pomůckám stanoví podmíněnou úhradu,“ nastiňuje Duškov. Pokud se osvědčí, zařadí je pojišťovna do úhrad nastálo.

Duškov s tím chce začít v červenci tohoto roku – poté co pilotní projekty schválí správní rada. „Nebude to samozřejmě žádný experiment bez pravidel – všechno bude pod přísnou kontrolou. Úhrady i účinnost všech výrobků bude hodnotit skupina expertů složená nejenom z lékařů, ale dalších odborností. Bude tam i sociolog, aby posoudil jejich společenský dopad,“ uvedl pro Aktuálně.cz. Doplnil, že data si k tomu pojišťovna nasbírání vlastní.

Platit by se měly jen efektivní metody

Osloveným odborníkům se nápad zamlouvá. Třeba přednosta Kardiologické kliniky při Nemocnici Na Homolce Petr Neužil řekl, že podobný systém viděl v Německu. „Dobré je na něm nejenom to, že se pacienti dostanou dřív k moderním technologiím, ale i jasná zpětná vazba. Pojišťovna si na vlastních datech ověří, že platí skutečně jenom to, co se ukáže jako účinné a efektivní,“ řekl Aktuálně.cz.

Podobných produktů totiž podle něj přibývá, ale jen některé přinesou pacientům profit. „Třeba my na Homolce právě teď jedno takové monitorovací zařízení vyvíjíme – jde o senzor, který se pacientovi vkládá do dolní duté žíly. Ta přivádí okysličenou krev do srdce,“ říká. Když se tato žíla rozepíná, senzor na to podle ně reaguje a lékař o tom dostává avízo. Pacient je tak podle Neužila pod neustálým dohledem. „Což je u srdečního selhání klíčové, protože čím dřív zasáhnete, tím většího léčebného efektu docílíte,“ dodal lékař.

Podobně se vyjádřil i další kardiolog Josef Veselka. „Samozřejmě je to pokrok. Čím lépe jakéhokoliv kardiologického pacienta monitorujete, tím lepšího výsledku dosáhnete – ať už bude mít poruchy srdečního rytmu, ischemickou chorobu srdeční nebo vysoký krevní tlak,“ zhodnotil. Veselka ale současně zdůraznil, že je třeba dobře nastavit kontrolní mechanismy. „Musí to být opravdu dobře nadesignované,“ řekl.

Podle experta na zdravotnictví Pavla Vepřeka je důležité i to, že se pojišťovna snaží prolomit současný nepružný systém stanovení cen a úhrad. „Česko totiž prozatím žádný funkční systém, který by umožňoval vstup nových technologií do zdravotnictví, nemá. Prozatím to fungovalo tak, že když chtěl nějaký výrobce úhradu od pojišťoven, musel si to prolobovat na ministerské komisi pro seznam výkonů. Ta přitom nerozhodovala nad konkrétními daty, ale podle nejasných pravidel,“ řekl.

Až polovina lidí se do špitálu vrací

Poté co výrobek dostal úhradu, už se o něj podle Vepřeka nikdo nezajímal. „Nikdo nezkoumal, jestli to mělo nějaký zdravotní a nákladový efekt. Takže pokud to teď začne pojišťovna otevřeně posuzovat nad konkrétními daty, která během pilotního projektu sama nasbírá, tak je to jenom dobře,“ zhodnotil.

Srdeční selhání v Česku každoročně postihne zhruba 365 tisíc lidí. Podle kardiologa Neužila přitom toto číslo každoročně bobtná – jen do roku 2030 se počty pacientů zvednou o 40 procent. „Rehospitalizace jsou přitom časté – do nemocnice se do roka vrátí až padesát procent pacientů,“ říká. Asi pětina lidí během prvního roku sledování zemře.

Podobné je to podle ně i s diagnózou fibrilace síní. I její výskyt se zvedl za posledních deset let o 23 procent. „Také u této nemoci přitom platí, že když ji včas rozpoznáte a zaléčíte, zabráníte dalším komplikacím. Pacienti s fibrilací síní totiž mají až sedmkrát vyšší riziko mrtvice. V srdci jim vznikají sraženiny, které se pak rozesílají po těle. A zhruba 70 procent z nich končí v mozku,“ uzavřel.

Nové technologie chce ale Všeobecná zdravotní pojišťovna použít i v jiných případech – například při sledování, jestli se pacient v nemocnici nenakazil odolnou nemocniční infekcí. Takzvanými nozokomiálními nákazami, které na pacienty číhají právě při pobytu ve špitále, se totiž podle Státního zdravotního ústavu každoročně nakazí kolem 150 tisíc pacientů. Deset tisíc z nich nakonec infekci podlehne.

Zdroj: zpravy.aktualne.cz

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/chytre-hodinky-pacientum-zdarma-novy-sef-vzp-totalne-prevraci-system-uhrad>